
חוברת הדרכה ליו"ר ועדות הכרה

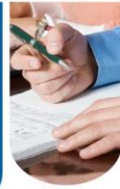

ההסתדרות הרפואית בישראל
המועצה המדעית

ISRAELI MEDICAL ASSOCIATION
SCIENTIFIC COUNCIL

י"ר / חבר ועדה יקר/ה.

אני מודה לך על נכונותך לקחת חלק בתהליך של הכרת המחלקות לצורך התמחות.

התפקיד של ועדות ההכרה הוא הערכה של המחלקות ובדיקה של התאמתן למתן התמחות ראויה ואיכותית למתמחים. בכך משמשות הוועדות חלק בלתי נפרד מפעילותה של המועצה המדעית להבטחת התמחות מצויינת בישראל.

ליו"ר הוועדה חשיבות רבה, והובלתו מרכזית בתפקודה המוצלח.

היו"ר הוא הסמכות בוועדה שקובעת את סדר היום, בהתאם להנחיות המועצה המדעית. הוא בודק את כל מרכיבי ההתמחות, ומאחד את חוות הדעת של כל חברי הוועדה להמלצה אחת שתוגש לוועדת ההכרה העליונה.

בחוברת זו ריכזנו עבורכם את ההנחיות של המועצה המדעית לביקורים, שאלות לדוגמא למתמחים, מושגי יסוד, אנשי קשר במועצה המדעית ועוד.

אנו מקווים שתהיה לכם לעזר.

אנחנו עומדים לרשותכם בכל עצה ושאלה.

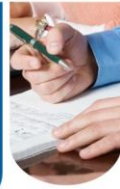
פרופ' חנוך קשתן

יו"ר ועדת הכרה עליונה

ההסתדרות הרפואית בישראל
המועצה המדעית

ISRAELI MEDICAL ASSOCIATION
SCIENTIFIC COUNCIL

הרכב הוועדה ותפקידי החברים

יו"ר הוועדה

- ⊙ מנהל את הביקור על כל שלביו.
- ⊙ קובע את סדר היום, לרבות פגישות עם המתמחים.
- ⊙ בודק את כל חלקי ההתמחות במחלקה.
- ⊙ מוודא שכל ההיבטים של ההתמחות הניתנת מתקיימים.
- ⊙ מוודא שההמלצה הסופית של הוועדה תואמת את דרישות ועדת ההכרה העליונה ונהליה.

חבר מהמקצוע

- ⊙ מתמקד בהיבט המקצועי של ההכרה.
- ⊙ בוחן את חשיפת המתמחים לכל הנושאים ו/או הניתוחים הנדרשים.
- ⊙ מוודא עמידה בקריטריונים המקצועיים.

חבר ממקצוע משיק

- ⊙ מתמקד בפן ההוראתי.
- ⊙ בודק את אופן ותנאי הלמידה במחלקה.
- ⊙ בודק את האקדמיה.
- ⊙ בודק את המחקר המתבצע במחלקה.

מתמחה

- ⊙ מתמקד בחוויית המתמחה.
- ⊙ בוחן את תנאי המתמחים.
- ⊙ בוחן את יחס הרופאים הבכירים.
- ⊙ בודק את דרכי הלימוד.

מהלך הביקור והטיפול בהמלצות

1. על הוועדה המבקרת לבדוק את היקף הפעילות במחלקה בשנתיים שקדמו למועד הביקור. מנהל המחלקה יעמיד לרשות הוועדה תיעוד על היקף הפעילות במחלקה במשך השנתיים האחרונות, כולל רשימת ניתוחים, אשפוזים, ביקורים במרפאה ועוד.
2. בביקור הוועדה ישתתפו מנהל המחלקה, יו"ר ועדת התמחות, מנהל המוסד הרפואי או נציגו ומתמחי המחלקה.
3. על הוועדה לשוחח עם מנהל המחלקה לבדו (ללא נוכחות בעלי תפקידים אחרים).
4. על המחלקה להבטיח שכל המתמחים יהיו נוכחים ביום הביקור וזמינים לשיחה עם חברי הוועדה (למעט מתמחים לאחר תורנות או בחופשת מחלה). חברי הוועדה יבחרו את המתמחים אותם הם מעוניינים לראיין בתחילת הביקור.
5. יש להקפיד לקיים ריאיון לפחות עם 3 מתמחים בשלבים שונים של ההתמחות.
6. במידה וקיימות הערות של ועדת הכרה קודמת ותגובת מנהל ביה"ח, על הוועדה להתייחס אליהן.
7. במקרים בהם הובאה בפני הוועדה תלונה או בעיה פרטנית שהתעוררה במחלקה, יש לבצע בירור יסודי במהלך הביקור, ולהתייחס לכך בדו"ח המוגש לוועדת ההכרה העליונה.
8. בסיום הביקור ועדת ההכרה תקיים פגישה מסכמת עם מנהל המחלקה, מנהל המוסד או נציגו ויו"ר ועדת ההתמחות, ותציג את ממצאיה.
9. על המלצת הוועדה להיות מנומקת ומבוססת בהתאם לראיונות והנתונים שהוצגו.
10. על יו"ר הוועדה להעביר את הדו"ח המלא והחתום על ידי כל חברי הוועדה ליו"ר ועדת ההכרה העליונה תוך שבועיים מתאריך הביקור.
11. את הדו"ח יש להעביר לדוא"ל hakara@ima.org.il או לפקס 03-6100514.
12. המלצתה של ועדת ההכרה תועבר לאישורה של חברי ועדת ההכרה העליונה.
13. לעיתים תבקש ועדת ההכרה העליונה ו/או יו"ר ועדת הכרה עליונה דיון במליאה בהשתתפות חברי הוועדה.
14. סיכום המלצות ועדת ההכרה יועבר להנהלת המוסד המבוקר, עם העתקים ליו"ר ועדת התמחות ומנהל המחלקה.
15. החלטתה של ועדת ההכרה העליונה תועבר למשרד הבריאות, שינפיק את תעודת ההכרה.

ההסתדרות הרפואית בישראל
המועצה המדעית

ISRAELI MEDICAL ASSOCIATION
SCIENTIFIC COUNCIL

כלי עזר לוועדה – שאלות למתמחים

להלן הנושאים שהוועדה מתבקשת להתייחס אליהם בראיונות עם המתמחים בעת הביקור.

ניתן להרחיב ולהוסיף שאלות הבודקות היבטים נוספים.

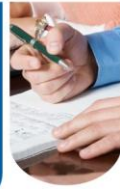
- חשיפה לכל התחומים** – האם יש תחומים שעל המתמחים להשלים את החשיפה אליהם? אם כן, כיצד?
- תוכנית התמחות אישית** – האם קיימת? האם יש מעקב אחר מימושה.
- רוטציות** - האם המתמחים יוצאים לרוטציות בזמן?
- מדעי יסוד** - האם המתמחים מבצעים את מדעי היסוד בזמן?
- הוראה** – האם ניתנת הוראה על ידי מנהל המחלקה? הרופאים הבכירים? האם המתמחים מרגישים שלומדים?
- קצב התקדמות בהתמחות** – האם המתמחים יסיימו את החובות שלהם בזמן, לרבות רשימת ניתוחים?
- אחריות** - האם המתמחים מקבלים אחריות הדרגתית?
- ניתוחים** - האם המתמחים מנתחים בפיקוח הרופאים הבכירים המתאימים (כולל מנהל המחלקה) בהתאם לשלב התמחותם?
- הכנה לבחינות** – האם מתקיימת הכנה לבחינות לשלב א' לשלב ב'? להתמחות על?
- מחקר** – האם המנהל מעודד למחקר ומאפשר זאת למתמחים?
- השתתפות בכנסים** – האם המנהל מעודד ודואג שיצאו, כולל מימון?
- הצגה בכנסים** – כמה מהמתמחים מציגים?
- תנאים פיזיים** – האם יש חדר למתמחה? האם יש מקום למנוחה? האם ניתנת כלכלה בתורנויות?
- גורמים שניתן לפנות אליהם כשיש בעיה** – למי פונים? מנהל המחלקה, מתמחה בכיר (Chief Resident), ועדת התמחות וכדומה.

לשאלות נוספות, ראו בסוף החוברת.

ההסתדרות הרפואית בישראל
המועצה המדעית

ISRAELI MEDICAL ASSOCIATION
SCIENTIFIC COUNCIL

סוגי ההכרה

להלן סוגי ההכרות שניתן לתת למחלקות :

הכרה מלאה

- ⊙ המחלקה רשאית לקבל מתמחים לכל תקופת ההתמחות במקצוע הראשי.
- ⊙ נדרשים 2 מומחים במקצוע הרלוונטי במשרה מלאה, שאחד מהם הוא מנהל המחלקה. במקרים חריגים ניתן להכיר במחלקה בה יש מנהל במשרה מלאה ולפחות שני מומחים נוספים ב-50% משרה כל אחד (באישור יו"ר ועדת ההכרה העליונה).
- ⊙ המתמחה נמצא כל תקופת מחלקת האם* במחלקה עצמה.
- ⊙ המחלקה עומדת בכל הקריטריונים ונותנת חשיפה מלאה למתמחה.

הכרה חלקית

- ⊙ המחלקה רשאית לקבל מתמחים לחלק מתקופת ההתמחות במקצוע הראשי.
- ⊙ נדרשים 2 מומחים במקצוע הרלוונטי במשרה מלאה, שאחד מהם הוא מנהל המחלקה. במקרים חריגים ניתן להכיר במחלקה בה יש מנהל במשרה מלאה ולפחות שני מומחים נוספים ב-50% משרה כל אחד (באישור יו"ר ועדת ההכרה העליונה).
- ⊙ כאשר חסרה חשיפה לתחומים מסויימים, שהמתמחה נדרש להשלים, המחלקה מוכרת לחלק מהזמן של מחלקת האם* (יש לציין לכמה זמן).
- ⊙ את הזמן הנותר עליו להשלים במחלקה המוכרת הכרה מלאה.

ההסתדרות הרפואית בישראל
המועצה המדעית

ISRAELI MEDICAL ASSOCIATION
SCIENTIFIC COUNCIL

הכרה לסבב (רוטציה)

- ⊙ המחלקה רשאית לקבל מתמחים לסבב (רוטציה) בלבד.
- ⊙ נדרש מומחה אחד במקצוע הרלוונטי במשרה מלאה, שהוא גם מנהל המחלקה.
- ⊙ המחלקה יכולה לקבל מתמחים, לרוב ממקצועות שונים, לתקופה קצרה של מספר חודשים.
- ⊙ מחלקה המוכרת לסבב בלבד, אינה יכולה לשמש כמחלקת אם*.
- ⊙ כל מחלקה המוכרת מעל 50% ממשך ההכרה, תוכר לסבב באופן אוטומטי.

הכרה משולבת

- ⊙ המחלקה רשאית לקבל מתמחה לשליש מתקופת ההתמחות במקצוע הראשי.
- ⊙ נדרש מומחה אחד במקצוע הרלוונטי במשרה מלאה, שהוא גם מנהל המחלקה.
- ⊙ מחלקה שאינה יכולה לקבל הכרה בפני עצמה, ומשתלבת עם מחלקה אחרת המוכרת הכרה מלאה.
- ⊙ קיימת תוכנית מובנית עם המחלקה המוכרת הכרה מלאה.

הכרה משותפת

- ⊙ המחלקה רשאית לקבל מתמחה לתקופת זמן שנקבעה מראש על ידי ועדת ההכרה בתוכנית משותפת עם מחלקה אחרת.
- ⊙ שתי מחלקות נותנות יחד התמחות מלאה, ואינן יכולות לתת התמחות בנפרד.
- ⊙ בראש כל מחלקה עומד מנהל מומחה במקצוע הרלוונטי במשרה מלאה.

* **מחלקת אם** היא המחלקה אליה משתייך המתמחה, ומנהל המחלקה אחראי על כל תקופת התמחותו.

ההסתדרות הרפואית בישראל
המועצה המדעית

ISRAELI MEDICAL ASSOCIATION
SCIENTIFIC COUNCIL

FAQ

מי ממנה את הוועדות?

יו"ר ועדת ההכרה העליונה וצוות הוועדה ממנים את חברי הוועדה על פי נוהל ועדת ההכרה, תוך הפעלת שיקולים נוספים כגון מיקום גיאוגרפי וסוג המחלקה הנבדקת.

לא קיבלתי חומרים.

המינוי נשלח בשתי הודעות דואר אלקטרוני נפרדות : בראשונה כתב המינוי ובשנייה החומרים.

במידה ולא קיבלת את החומרים, ניתן לפנות אלינו, ונשלח שוב.

מי יוצר איתי קשר לקביעת מועד הביקור?

האחריות לקביעת הביקור היא של המוסד ו/או המחלקה המבוקרת. במידה ולא יצרו קשר ראשוני בטווח של חודש ממועד מינוי הוועדה, יש לפנות לצוות ועדת ההכרה העליונה, והצוות יפנה למחלקה.

מה קורה אם אחד מחברי הוועדה לא מגיע ביום הביקור?

יש ליצור קשר עם צוות ועדת ההכרה העליונה.

מה קורה אם אין מתמחים במחלקה?

כאשר המחלקה מבקשת הכרה ראשונה, באופן טבעי אין מתמחים. לעיתים יש מחלקות שנבדקות, ואין בהן מתמחים. אין ספק שהבדיקה במקרים אלו יותר מאתגרת.

הוועדה מתבקשת לנסות להעריך את ההתמחות באותה מחלקה ללא מתמחים, וניתן להמליץ על ביקורת לאחר שנתיים ו/או לאחר קליטת מתמחה.

מה קורה אם מנהל המחלקה לא דאג שכל המתמחים יהיו זמינים לוועדה?

ההנחיות לביה"ח ולמחלקה הן שכל המתמחים צריכים להיות זמינים לריאיון עם ועדת ההכרה, למעט מתמחים לאחר תורנות, חל"ד, חופשת בחינות או מחלה.

במידה ולא הגיעו, יש לבקש זאת בעת הביקור, ולהתייחס לכך בחוות הדעת.

האם אפשר להמליץ על ביקורת לאחר שנתיים?

על פי הנהלים תיערך ביקורת נוספת לאחר שנתיים למחלקה עם הכרה ראשונה ולאחר 5 שנים למחלקה עם חידוש.

ההסתדרות הרפואית בישראל
המועצה המדעית

ISRAELI MEDICAL ASSOCIATION
SCIENTIFIC COUNCIL

הוועדה יכולה להמליץ על ביקורת נוספת לאחר שנתיים במקרים שיש ליקויים ועל המחלקה לתקנם. ניתן להמליץ גם על זמן קצר יותר, תוך התחשבות בזמן שידרש למחלקה לתקן ולשפר את הנדרש.

מה קורה אם חברי הוועדה אינם מסכימים ביניהם?

במקרה של אי הסכמות, אפשר להעביר את חו"ד של כל אחד מן החברים בנפרד, וועדת ההכרה העליונה תדון בהמלצות השונות. חברי ועדת ההכרה יוזמנו לדיון במידת הצורך.

כיצד למלא את הדו"ח?

בסוף כל שאלון יש מקום למילוי חו"ד הוועדה. ניתן לצרף מכתב מטעם הוועדה ולהוסיף פירוט על השאלון המובנה.

*** אנא הקפידו לכתוב בכתב יד קריא וברור ***

את השאלון ניתן להוריד באתר האינטרנט :

<https://www.ima.org.il/mainsitenew/viewcategory.aspx?categoryid=1460>

לאן לשלוח את הדו"ח?

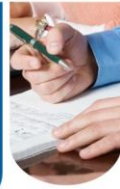
hakara@ima.org.il

פקס : 03-6100514

ההסתדרות הרפואית בישראל
המועצה המדעית

ISRAELI MEDICAL ASSOCIATION
SCIENTIFIC COUNCIL

יצירת קשר

בכל שאלה במהלך הביקור, לפניו או אחריו, ניתן ליצור קשר עם :

לילך אבירם – 03-6100417, 050-8802081, lilach@ima.org.il

רותי וינגרטן – 03-6100482, ruthie@ima.org.il

פלורנה מיסיוק – 03-6100584, florina@ima.org.il

משלוח חו"ד :

hakara@ima.org.il

פקס : 03-6100514

ועדת ההכרה באתר הר"י :

<https://www.ima.org.il/mainsitenew/viewcategory.aspx?categoryid=1421>

או בגוגל : המועצה המדעית ועדת ההכרה העליונה.

נהלי ועדת ההכרה העליונה המלאים :

<https://www.ima.org.il/mainsitenew/ViewCategory.aspx?CategoryId=7455>